

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 5. Lýsingaprisur fyri petittreglu: 40 oyru á 1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu. Mánadagin 7. februar 1944. Blaðið verður bílagt á posthúsinum, og kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárid 18. árg.

660 000 og RICHARD LONG

Vit ráddu Richard Long at fara hóvliga fram og ikki lata seg eggja at hoppa út av nálini.

Men óivað hevur pressid verið ov stívt — hann hevur nakrar villkattar í flokki sínum — og er tað kanska ein undanfærsla fyri hann, tá ið hann nú stíklar fótaleysur oman íggjøgnum brekkuna. Vit ógvast við, tí hin góði skal vita, nær ið hann stæðgar aftur.

Hann hevur upp í røkur roynt at træta ímóti okkum, at yvir 600.000 kr. tróta í vegapeningi, um allir jättadír vegir verða gjørdir til rætta tíð. Og márgáttligasta — um vit megu siga so — er, at hann enn tá roynir at bera fram tøl fyri at rongja okkum.

Hann hevur ikki sitid leingi á tingi, hevur ongatíð haft við vegamálið at gera í nevnd. — At hann tí ikki reiðiliga veit skil á vegapeninginum, kunnu vit fyrigeva honum. Vit kundu eisini borið í bátufaka fyri hann, um hann segði, at hann var ikki reiðiliga greiður yvir, at tað lá so fyri við vegapeninginum, sum javnaðarmenn rætt høvdu ávíst, og at hann tí var harmur yvir, at hann skuldi hava verið ímóti javnaðarmonnum, tá ið teir við teirra inntøkuuppskotum royndu at láða upp, so eingin figgjarafturgonga kom at verða í hesi gulltíðini. Men tað gjørdi hann ikki. Tvørtur ímóti — hann roynir at burturtvaggla verunleikan og verja sína blóðskeivu støðu. Tað kunnu ikki vit og tað kann eingin, ið veit skil á viðurskiftunum, lata hann sleppa at gera.

Viðvíkjandi vegpeningstrotinum skulu vit tí bera fram tað kannan, ið vit gjørdi á lögtingsskrivstovuni.

Vit vóna, at Richard Long so vil taka við — sum maðurin, segði — fornuft og opin og ærligur, ið vit trúgva hann innast inni er, við-ganga sínar villur.

Hvussu tey 660 túsundini komu fram:

Løgtingsskrivstovan sigur:

Av vegnum fyri	
1940/44 restá ca. kr.	353.500
Restar av lendingum	269.300
Tilsamans	622.800

Av hesum skal tingið rinda $\frac{3}{4}$ kr. 467.000

Við dýrtíðarviðbótini 160 % av grundpeninginum vildi tingið alto koma at verða skyldugt at rinda: 467.000 kr.

Her aftrat er at leggja: Helmingin av (staturin rindar hin helmingin) 65 % av restini frá vegatælanini fyri 1935—40. ið liggur ógjørt, + dýrtíðarviðbót:

Grundpening 65 % av kr. 281.962 = 183.275,30 kr.
Dýrtíðarviðbót 160 av kr. 183.275,30 = 293.240,80

At rinda henda pening er avsett sambært lögtingsskrivstovuna:

1941: Sett av at taka til: kr.	200.000
1942: - - - - -	200.000
Eftiri frá 1943: - - - - -	300.000
	700.000
	kr. 752.258

Her er at viðmerkja, at vit hava latið státtin rinda dýrtíðarviðbótina til sin helmig av 183.275 (1935/40). Tað er 146.620 kr. Men tað er ívingasamt, um staturin til sína tíð keonir seg skyldugan at gjalda henda pening. Í hvørjum falli hevur amtið tikið ta støðu, at spurningurin skal stæðga til aftaná kríggið.

Koraa vit at rinda henda pening verður vegpeningsundirskotið økt við 183.275 kr. t. v. s. til 898.878 kr.

Men vit hava roknað við, at staturin vil rinda sin part av bæði grundpeningi og dýrtíðarviðbót.

Tá ið vit settu undirskotið til c 660.000 kom tað av, at vit byttu lögtingsins part av Oyggjarvegnum, ið eftir er at gera og sum liggur um 185.000 kr. at rinda í 2 ár. Verður kríggið at enda í ár, verður tað tess verri óivað nógv størri trøngd til at fáa Oyggjarvegin at gera enn nú. Fara arbeidararnir í Havn og í teim ymsu plássunum, ið hava atgongd til at gera Oyggjarvegin, undir arbeidi av álvara, verður tað valla at taka meiri enn 2 ár at fáa hann lidnan.

Aftrat hesum peningi skal tingið rinda dýrtíðarviðbót. Hon var tá 160 %. Løgtingsskrivstovan helt, at kanska kundu menn rokna við, at pristalið fór at falla og verða 100, tá ið vegirnir vórðu gjørdir. Men hetta hildu vit var skilaleyst. Tað var skeiðt av tinginum at rokna við einum dýrtíðarviðbótartalið, ið lá undir 260. Vit roknaðu sjálvandi við pristalinum, ið tá var.

747.000 + 1.214.200 kr. = 1.961.200 kr.
476.516,10 : 2 = 238.258 kr.
1.452.458 kr.

Við at rokna við at Oyggjarvegurin tekur 2 ár aftrat at gera, at staturin rindar sin part av grundpeninginum og dýrtíðarviðbótini viðvíkjandi vegjáltanini 1935/40, at allar aðrar vegjáltanir verða gjørdar lidnar til rætta tíð og við pristalinum, ið var undir tingsetuni í heyst, nevniliga 260, verður tað so státt — **sum av javnaðarmonnum ávíst** — talan um eitt **vegpenings-trol** — aftaná tær frá 41 og 42 goymdu 400.000 kr. eru brúktar — uppá: kr. 1.452.258 ÷ 700.000 ÷ c 93.000 = **kr. 660 000**

AFTURSVAR til „Sandvíkskingar“ í „Dagblaðnum“

Ger tina skyldu og krevj tin rætt!

At Sandvíkskingar gera sína skyldu, eri eg greiður yvir; men at døma eftir grein teirra, so krevja teir ikki sin rætt. Teir vilja hava sin rætt, siga teir, og tí hava teir tingast við eigarin av m/k West-

wardho um at fáa sama pris fyri teirra fisk, sum aðrir finga, nevniliga 47 oyru fyri kg. Men tað vildi hann ikki. Men nú má eg spyrja teir Sandvíkskingar, sum skriva tilfikt, um teir ikki vita av, at útróðramenn á syðra helmig ið Suðuroynni hava stovnað útróðrarfelag ið nevnist Suðuroyar-útróðrarfelag. Navnið boðar frá, at felagið er ætlað at fevna yvir alla Suðuroy, og eg veit, at boð eru send til menn í øllum bygdom og eru teir bidnir um at stovna felag í teirra heimbygð og meldað felagið sum lim av meginfelaginum fyri alla oyryna.

Við míni fyrstu grein var tað als ikki ætlan mín at siga nakað ilt um tað, at Kjelbro gav 47 oyru fyri kg.; men eg vildi bara undirstríka, at eg ikki trúgvi, at útróðramenn í Suðuroy eru so linir í kongunum, at teir noyðast at biðja reiðarar geva teimum nøkur oyru meira ella minni fyri kg. av fiski.

Ger tina skyldu og krevj tin rætt, siga allir frisinnaðir arbeidarar og fiskimenn og teir gera sína skyldu og samstundist fylkjast teir í felag og á tann hátt krevja teir sin rætt og berjast fyri at fáa tann rætt, ið teir eiga, og bara teir standa saman, so er tað eingin makt í verðini, ið kann kúga arbeidarafjældina.

At Kjelbro rindar 47 oyru fyri kg. kemur av tí orsök, at Klakksvíkskingar hava eitt sterkt útróðrarfelag.

At Sandvíkskingar finga 43 oyru fyri kg. og ikki 40 oyru kemur av at Suðuroyar útróðrarfelag fyri einum ári síðan setti krav fram og fekk prisin frá 40 oyrum og upp í 43. Tá løgu Klakksvíkskingar aftanfyrri Suðuroyingar viðvíkjandi fiskaprisi.

Aftur í vetur tingaðust Suðuroyar útróðrarfelag og reiðararnir um fiskaprisin samstundis sum Klakksvíkarskipið kom suður.

At Suðuroyar útróðrarfelag altíð er ført fyri at fáa sin rætt hevur hetta felag áður sýnt til fullnar; men hesa ferð gekk tað lagaligari av tí, at útróðrarfelag eisini er stovnað í Klakksvík, og